

1993. évi CXIV. törvény

az állattenyésztésről

legutoljára módosította: 2004. évi LXXIV. törvény - kék háttérrel, sárga színnel színnel a szövegben, melynek 16.§ (2) E törvény 7. §-ában foglaltakat a hatálybalépés idején elismeréssel rendelkező tenyésztő szervezetek esetében, a korábbi előírások alapján kiadott elismerés lejárta követően kell alkalmazni.

(3) A kizárólagos forgalmazási joggal nem rendelkező ideiglenes elismeréssel rendelkező fajták esetében az Átv. 26. § (3) bekezdés c) pontjának való megfelelést 2005. december 31-ig kell teljesíteni, azt hitelt érdemlően igazolni. A kizárólagos jog hiányában a kiadott ideiglenes elismerés visszavonásra kerül.

(4) Ez a törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgy körében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban szabályozási körében az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a Tanács 90/427/EGK Irányelve a lófélék Közösségen belüli kereskedelmét szabályozó tenyésztéstechnikai és származástani feltételekről,

a Tanács 77/504/EGK Irányelve a szarvasmarhafélék fajtatiszta tenyészállatairól,

a Tanács 87/328/EGK Irányelve a szarvasmarhafélék fajtatiszta tenyészállatainak tenyésztés céljára történő engedélyezéséről,

a Tanács 89/361/EGK Irányelve a fajtatiszta tenyészjuhokról és tenyészkecskékről,

a Tanács 88/661/EGK Irányelve a tenyészsertésekre alkalmazandó állattenyésztés-technológiai előírásokról,

a Tanács 90/119/EGK Irányelve a tenyésztési célú hibrid tenyészsertésekről,

a Tanács 90/118/EGK Irányelve a fajtatiszta tenyészsertések tenyésztésének jóváhagyásáról,

a Tanács 91/174/EGK Irányelve fajtatiszta állatok értékesítéséhez az állattenyésztési és származási követelmények meghatározásáról és a 77/504/EGK és a 90/425/EGK irányelvek módosításáról.

* * * * *

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy a gazdasági célú állattenyésztés biztosítsa a piacképes, minőségi állati termék előállítás genetikai hátterét; segítse hazánk részvételét a nemzetközi szakmai, kereskedelmi együttműködésekben; szolgálja a kiváló, nagy termelőképességű, gazdaságos fajták, hibridek fenntartását,

fejlesztését, elterjesztését, továbbá a magyar állattenyésztés történeti múltjához tartozó állatfajták megőrzését, a következő törvényt alkotja

I. Fejezet

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény célja és hatálya

1. § E törvény az állatok tenyésztését azzal a céllal szabályozza, hogy az

- a) elősegítse a magas színvonalú tenyésztő tevékenység folytatását;
- b) az állatok tenyész- és haszonértéküket, genetikai sokféleségüket megőrizze, illetve növelje;
- c) az állattenyésztésben alkalmazott tenyésztési módszerek feleljenek meg a környezet- és természetvédelmi, állatvédelmi, közegészségügyi, piaci, valamint állategészségügyi követelményeknek;
- d) javuljon az előállított állati termék minősége, előállításának gazdaságossága és versenyképessége;
- e) hosszú távon megőrizhetőek legyenek a nemzeti értéket képviselő fajták génjei, egyedei, illetve azok csoportjai, genetikai sokféleségük;
- f) biztosítsa a nemzetközi előírásokhoz való alkalmazkodást.

2. § A törvény hatálya kiterjed a szarvasmarha, bivaly, juh, kecske, ló, szamár, sertés, baromfi, házinyúl, prémes állat, méh, hal, és az egyéb állatok gazdasági célú tenyész- és haszonérték-növelő köztenyésztésére, valamint a vadászható vadfajok zárttéri, élelmiszer-termelési célú köztenyésztésére.

Fogalommeghatározások

3. § E törvény alkalmazásában

- 1. *Apaállat*: az a hímivarú tenyészállat, amelyet az elismert tenyésztő szervezet a tenyésztési programjában előírtak szerint annak minősít.
- 2. *Állattenyésztés*: az állatok tenyész- és haszonértékét növelő célirányos tevékenységek összessége.
- 3. *Baromfikeltető állomás*: az a létesítmény, amelyben továbbtenyésztésre vagy árutermelő állományok előállítása céljából tenyész- vagy keltetőtojásokat keltetnek.
- 4. *Ellenőrző teszt*: a keresztezéses vagy hibrid tenyésztés keretében végzett állományszintű üzemi vagy központi vizsgálat, amelyben véletlenszerű mintavétel vizsgálati eredményeinek segítségével állapítják meg a végtermékek teljesítményét és minőségét, valamint a végtermék-előállító szülők reprodukciós teljesítményét.
- 5. *Embrió-átültető állomás*: petesejtek és embriók előállítására, nyilvántartására, kezelésére, átültetésére, illetve értékesítésére szolgáló, helyhez kötött vagy mozgó létesítmény.
- 6. *Fajtafenntartás*: egy adott fajta, fajtakonstrukció genetikai tulajdonságainak megőrzését, illetve folyamatos genetikai fejlesztését szolgáló tevékenységek összessége.

7. *Gazdasági cél: a mezőgazdaság, az élelmiszer-termelés, a prémtermelés, a sport- és szabadidős tevékenység céljára történő állat-, illetve állati eredetű termék-előállítás, -forgalmazás.*

8. *Halkeltető állomás*: halivadék mesterséges előállítására szolgáló létesítmény.

9. *Keltetőtojás*: olyan keltetésre alkalmas tojás, amelyet haszonállat-előállítás céljából keltetnek és amelyből a kikelt utód nem kerülhet továbbtenyésztésre.

10. *Mesterséges termékenyítési engedély*: olyan közokirat, amelynek birtokában lehet az apaállattól a mesterséges termékenyítő állomásokon spermát nyerni.

11. *Mesterséges termékenyítő állomás*: olyan létesítmény, amelyben mesterséges termékenyítés céljából spermanyeréshez, -kezeléshez és -értékesítéshez apaállatokat tartanak, illetve értékesítésre spermát kezelnek és tárolnak.

12. *Méhanyanevelő telep*: olyan méhészet, amelyben forgalmazás céljára, ellenőrzött törzscsaládoktól származó méhanyákat nevelnek.

13. *Szaporítóanyag*: friss, tartósított és mélyhűtött sperma, petesejt, embrió, tenyésztőtojás, keltetőtojás, halikra, hallárva.

14. *Származási igazolás*: elismert tenyésztő szervezet által a tenyészállat és szaporítóanyag tenyésztési adatairól, a törzskönyv vagy a tenyésztési főkönyv alapján kiállított közokirat.

15. *Teljesítményvizsgálat*: a tenyészérték becsléséhez, az állatok teljesítményei és ezen belül termékei minőségének megállapítására szolgáló eljárás.

16. *Tenyészállat*: olyan, azonosító számmal vagy jellel ellátott és nyilvántartott állat, amely egyedileg vagy az állatcsoport részeként azonosítható:

a) amelynek szüleit és nagyszüleit törzskönyvbe vették vagy jegyezték be, és maga a tenyészállat törzskönyvezett vagy bejegyzett és törzskönyvezhető, vagy

b) amelyet elismert tenyésztő szervezet tenyésztési főkönyvében nyilvántartanak, vagy

c) amelyet elismert tenyésztő szervezet a kisállatfajok meghatározott körében, származási igazolással annak ismer el.

17. *Tenyészérték*: a tenyészállat becsült örökítőképesége, amely utal utódai teljesítményére.

18. *Tenyésztési adat*: e törvény hatálya alá tartozó állatfajok egyedeinek, csoportjainak törzskönyvben, tenyésztési főkönyvben nyilvántartott, az egyed, a csoport azonosítására, tartási helyére, származására, küllemére, teljesítményére, tenyészértékére, tenyésztőjére és tulajdonosára vonatkozó bejegyzés.

19. *Tenyésztési főkönyv*: elismert tenyésztő szervezet által vezetett - a tenyésztési hatóság által hitelesített - közokirat, amely a keresztezési vagy hibridizációs program tenyészállatainak tenyésztési adatainak nyilvántartására és igazolására szolgál.

20. *Tenyésztési hatóság*: a földművelésügyi miniszter által alapított, állattenyésztési hatósági feladatokat is ellátó államigazgatási szervezet.

21. *Tenyésztési program*: meghatározott gazdasági cél elérésére végzett tenyésztési tevékenységek sora és az ezek megvalósításához szükséges feltételrendszer (nyilvántartás, teljesítményvizsgálat, törzskönyvezés stb.).

22. *Tenyésztojás*: olyan keltetésre alkalmas tojás, amelyet tenyészállat-előállítás céljára keltetnek és amelyből az utód továbbtenyésztésre kerülhet.

23. Tenyésztő egyesület, illetve szövetség: a tenyésztők által létrehozott olyan társadalmi szervezet, amelyet a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban:

minisztérium) tenyésztő szervezetként elismer, és amely a tagjai által jóváhagyott és a minisztérium által elismert tenyésztési programot hajt végre.

24. *Tenyésztő szervezet*: elismert tenyésztő egyesület, tenyésztő szövetség és tenyésztő vállalkozás.

25. *Tenyésztő vállalkozás*: egy vagy több természetes, illetve jogi személy által létrehozott, gazdasági tevékenységet végző szervezet, amely a fajtaelismerés keretében jogot kapott tenyészállat és szaporítóanyag előállítására, forgalmazására, illetve keresztezési program végrehajtására.

26. *Törzskönyv*: elismert tenyésztő szervezet által vezetett - a tenyésztési hatóság által hitelesített - közokirat, amely a tenyésztési programjába befogadott fajtatiszta tenyészállatok tenyésztési adatainak nyilvántartására és igazolására szolgál.

27. *Törzskönyvezés*: a tenyésztési adatok hiteles gyűjtése, tenyésztési főkönyvben vagy törzskönyvben történő nyilvántartása, feldolgozása, rendszerezése, igazolása és közzététele.

28. Köztenyésztés: tenyészállat, árutermelő állomány, szaporítóanyag forgalomba hozatala, átadása más tenyésztő, valamint állattartó részére, illetve egynél több tenyészetet érintő tenyésztési, törzskönyvezési szolgáltatás végzése.

II. Fejezet

ÁLLATTENYÉSZTÉS

Tenyészállat, szaporítóanyag használata

4. § Szarvasmarha-, bivaly-, juh-, kecske-, ló-, szamár- és sertésfajoknál utódok előállítására csak olyan apaállat használható fel, amely megfelel a 3. § 1. pontjában előírt feltételeknek.

5. § (1) Mesterséges termékenyítő állomásokról vagy ilyen állomások számára spermát felkínálni vagy értékesíteni csak akkor szabad, ha

a) azt mesterséges termékenyítő állomáson vagy annak szervezésében, mesterséges termékenyítési engedéllyel rendelkező apaállattól vették le, és

b) az előkészítés során minden adag - az előírásoknak megfelelő minőségű - spermát származásazonosító jelzéssel láttak el, továbbá

c) azt - jogszabályban meghatározott körben - a spermát termelő apaállat származási igazolása, vércsoport- vagy azzal egyenértékű vizsgálat igazolása és a mesterséges termékenyítő állomás spermaminőségi igazolása kíséri.

(2) Petesejteket és embriókat kizárólag embrióátültető állomások, elismert tenyésztő szervezetek, illetve elismert tenyésztő szervezetek tagjai csak akkor ajánlhatnak fel vagy forgalmazhatnak, ha petesejtek és embriók

a) tenyésztési program szerint kijelölt nőivarú tenyészállatoktól és apaállatoktól származnak;

b) kinyerése, kezelése, embrióátültető állomáson keresztül történt;

c) a tárolást, szállítást szolgáló csomagoláson - a származás azonosíthatósága érdekében - jelöléssel vannak ellátva vagy az embrióátültetést követően az embriót befogadó anyaállatot a 8. §-ban meghatározott módon megjelölték.

(3) A forgalomba hozatal során

a) a petesejteket a termelő anya származási igazolásának, vércsoport- vagy azzal egyenértékű vizsgálat és az embrióátültető állomás petesejt igazolásának;

b) az embriókat az ivarsejtet termelő szülők származási igazolásának, vércsoport- vagy azzal egyenértékű vizsgálat és az embrióátültető állomás igazolásának

kell kísérmie.

(4) Ha a forgalomba hozott műszalmában egynél több petesejt vagy embrió található, amelyek csak azonos szülőktől származhatnak, azt erre vonatkozó egyértelmű igazolásnak kell kísérmie.

(5) A keltető- és tenyésztőját tenyészetazonosító jelzéssel és az elismert tenyésztő szervezet származási igazolásával kell ellátni.

6. § Tenyészállat-kiállítást, -árverést a vonatkozó állat-egészségügyi, közegészségügyi és egyéb előírások megtartásával, csak az elismert tenyésztő szervezet, több faj, illetve fajta együttes részvétele esetén az elismert tenyésztő egyesületek (szövetségek) által létrehozott szövetség hozzájárulásával és a tenyésztési hatóság felügyeletével lehet tartani.

Teljesítményvizsgálat, tenyészértékbecslés

7. § (1) A teljesítményvizsgálatok és ellenőrző tesztek meghatározása, megvalósítása - térítés ellenében végzett - állami feladat.

(2) A teljesítményvizsgálatokat és az ellenőrző teszteket a tenyésztési hatóság végzi, melynek alapján becsli a tenyészértéket és a végtermék teljesítményeket.

(3) A tenyésztési hatóság - ellenőrzése mellett - elismert tenyésztő szervezetet is megbízhat a teljesítményvizsgálatok végzésével, kivéve a fajtaelismerésre irányuló vizsgálatokat.

(4) A tenyésztési hatóság a tenyészértékbecsléskor más vizsgálatok eredményeit is alapul veheti, ha azokat elismert tenyésztő szervezet végzi, vagy annak megbízásából és ellenőrzése mellett végzik, és az alkalmazott vizsgálati módszerrel az eredmények hiteles és szakszerű megállapítása biztosított.

(5) A teljesítményvizsgálatokban, tenyészértékbecslésben érintett, elismert tenyésztő szervezet és a tenyészállat tartója a vizsgálatra vonatkozó adatokat, állatokat, szaporítóanyagokat köteles térítésmentesen a tenyésztési hatóság rendelkezésére bocsátani.

(6) A külföldön végzett hiteles teljesítményvizsgálatok és tenyészértékbecslések a hazai teljesítményvizsgálatokkal és tenyészértékbecslésekkel akkor egyenértékűek és fogadhatók el, ha az eredményeket azonos módszerrel és pontossággal állapították meg vagy azok megfelelően átszámíthatók.

(7) A teljesítményvizsgálat és a tenyészértékbecslés eredménye a tenyésztő genetikai fejlesztő munkájának elősegítésére, az elismert tenyésztő szervezetek tenyésztési programjának megvalósítására, továbbá a tenyésztési hatóság ellenőrző, engedélyező és hitelesítő tevékenységének végzéséhez használható fel.

Jelölés

8. § A külön jogszabályban meghatározott állatok ivadékát függetlenül hasznosítási irányuktól, a megszületést követően, meghatározott időn belül, országosan egységes módon és tartósan, egyedileg vagy mint csoport részeként meg kell jelölni, valamint nyilvántartásba kell venni.

Tenyésztési adatok gyűjtése, értékelése és közzététele

9. § (1) A teljesítményvizsgálatok és ellenőrző tesztek adatait, eredményeit, valamint a 8. §-ban előírt nyilvántartásokat a tenyésztési hatóságnál működtetett központi adatbankban kell gyűjteni. Az értékelt eredményeket a tenyésztési hatóság az érintett tenyésztők és az elismert tenyésztő szervezetek rendelkezésére bocsátja.

(2) A tenyésztési hatóság a központi adatbankban lévő, az (1) bekezdésbe nem tartozó adatokat, az adatok szolgáltatójára utaló módon csak az érintett elismert tenyésztő szervezet hozzájárulásával hozhatja nyilvánosságra. Ennek hiányában az adatok csak alapadatként használhatók fel.

(3) A tenyésztési hatóság hozza nyilvánosságra azon apaállatok megállapított termelési tulajdonságaira vonatkozó tenyészértékét, amelyek spermája felkínálásra vagy értékesítésre kerülhet, valamint a fajtaelismerésre vonatkozó és az ellenőrző tesztek eredményeit.

Az apaállat-ellátás rendje

10. § (1) A tenyésztési hatóság céltámogatásként rendelkezésére bocsátott pénzből, a támogatás feltételében meghatározott fajtájú és minőségű, állami tulajdonú apaállatot, illetőleg szaporítóanyagot szerez be és helyez ki köztenyésztésre.

(2) Az állami tulajdonban lévő apaállat tartásával kapcsolatos költségeket az viseli, akihez az apaállatot kihelyezték.

(3) Az állami tulajdonú apaállatokért a hasznosítója díjat köteles fizetni. Ennek mértékét - jogszabályban meghatározott elvek alapján - a tenyésztési hatósággal kötött szerződésben kell rögzíteni.

(4) A települési önkormányzat képviselő-testülete (fővárosban a kerületi önkormányzat képviselő-testülete) gondoskodhat a területén lévő nőivarú állatok termékenyítéséhez szükséges apaállatigény felméréséről, beszerzéséről, tartásának megszervezéséről, vagy a nőivarú egyedek minősített apaállattal, illetve szaporítóanyaggal történő termékenyítése feltételeiről.

(5) Apaállat beszerzéséhez a jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel állami támogatás igényelhető.

Védett őshonos állatfajták, veszélyeztetett fajták

11. § (1) A védett őshonos fajták jelentős genetikai értéket képviselnek, eredeti állapotú megőrzésük nemzeti érdek és állami feladat, melynek végrehajtásáról a minisztérium - a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium, a tenyésztési hatóság és más szervek bevonásával - gondoskodik.

(2) Őshonosságuk miatt védett állatfajtáknak kell tekinteni azokat a fajtákat, amelyek Magyarország természetföldrajzi környezetében alakultak ki, illetőleg tartásuknak, tenyésztésüknek történeti hagyománya van.

(3) A védett őshonos fajták fenntartásához, jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel az állam támogatást ad.

12. § A magas genetikai értéket képviselő, veszélyeztetett helyzetbe került fajták állományait védeni kell, ehhez az állam külön jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel támogatást adhat.

Tenyésztési hozzájárulás

13. § (1) A mezőgazdasági termelő a törvény mellékletében meghatározott mértékben az ott felsorolt termékek, valamint a lóverseny-totalizátor tevékenység után, a külön jogszabályban meghatározott számlára tenyésztési hozzájárulást köteles fizetni.

(2) A tenyésztési hozzájárulás alapja:

a) a termék értékesítéséből származó - az általános forgalmi adót nem tartalmazó - nettó árbevétel,

b) a lóverseny-totalizátor forgalma.

(3) A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 3. §-ának 19. pontja szerinti mezőgazdasági kistermelő árbevételként a tenyésztési hozzájárulással csökkentett bevételt veheti figyelembe.

(4) Aki a termék értékesítéséről szóló számlát, egyszerűsített számlát, számlát helyettesítő okmányt, felvásárlást igazoló bizonylatot (a továbbiakban: számla) kiállítja, köteles a tenyésztési hozzájárulás összegét kiszámítani és a külön jogszabály szerinti számlára befizetni.

(5) A tenyésztési hozzájárulás adók módjára kerül behajtásra.

III. Fejezet

TENYÉSZTÉSSZERVEZÉS

14. § (1) Az állattenyésztés irányításával, szervezésével kapcsolatos feladatokat e törvényben meghatározottak szerint

a) a minisztérium,

b) a tenyésztési hatóság és

c) az elismert tenyésztő szervezetek, valamint az elismert tenyésztő egyesületek (szövetségek) által létrehozott szövetség

látják el.

(2) A tenyésztésszervezéssel kapcsolatos hatósági eljárásban az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A minisztérium feladatai

15. § (1) A minisztérium az állattenyésztés irányítási, szervezési feladatainak keretében

a) kidolgozza az állattenyésztés hosszú távú fejlesztési célját;

b) ennek végrehajtására jogszabályokat készít elő és rendeletet alkot; továbbá

c) a jogszabályok végrehajtása érdekében támogatási rendszert dolgoz ki és működtet;

d) meghatározza az állattenyésztés szervezeti felépítését, melynek keretében tenyésztési hatóságot, egyéb szerveket hoz létre és működtet;

e) gondoskodik a tenyésztési hatóság és más szervek bevonásával az állattenyésztéssel kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről;

f) elősegíti a nemzetközi tenyésztési együttműködést.

(2) A minisztérium az állattenyésztés hatósági feladatainak keretében:

a) elismerést ad ki;

b) felettes szervként elbírálja a tenyésztési hatóság hatósági jogkörében hozott határozata ellen benyújtott fellebbezést.

A tenyésztési hatóság feladatai

16. § A tenyésztési hatóság az állattenyésztés szervezési feladatainak keretében

a) országos állattenyésztési adatbankot hoz létre és tart fenn - a 8. §, a 9. § és a 30. § (4) bekezdése alapján - és ellátja az adatok tárolását, feldolgozását;

b) jogszabályban előírt feladatmegosztás szerint, az állategészségügyi hatósággal együttműködve kialakítja és működteti az állatok egységes azonosítási és nyilvántartási rendszerét;

c) teljesítményvizsgálatokat, ellenőrző tesztek, tenyészértékbecslést végez, és közzéteszi azok eredményét;

d) teljesítményvizsgálati megbízásokat ad ki;

e) végzi az állami tulajdonú apaállat-gazdálkodást;

f) irányítja, ellenőrzi a védett őshonos fajták fenntartását;

g) ellátja a külön jogszabály, illetve a minisztérium által részére meghatározott feladatot;

h) együttműködik a nemzetközi szakmai szervezetekkel.

17. § A tenyésztési hatóság az állattenyésztés hatósági feladatainak keretében

a) engedélyt ad ki;

b) ellenőrzést végez;

c) felülvizsgálatot tart;

d) fajtaelismerésre irányuló vizsgálatot végez;

e) hitelesít;

f) felkérés alapján közreműködik a nem hatáskörébe tartozó hozzájáruláshoz vagy elismeréshez kötött tevékenységek kérelmeinek elbírálásánál;

g) tenyészetazonosítót ad ki;

h) az engedélyhez kötött tevékenységekről, az elismert fajtákról, hibridekről, keresztezési programokról és tenyésztő szervezetekről nyilvántartást vezet;

i) ellátja a külön jogszabály által hatáskörébe utalt feladatokat.

18. § (1) A 17. § a) pontja alapján a tenyésztési hatóság engedélyezi

a) mesterséges termékenyítő állomás üzemeltetését;

b) apaállat felhasználását szaporítóanyag előállításra;

- c) embrióátültető állomás üzemeltetését;
- d) baromfi- és halkeltető állomás, valamint méhanyanevelő telep üzemeltetését.

(2) A 17. § b) pontja alapján a tenyésztési hatóság ellenőrzi

- a) e törvény rendelkezéseinek végrehajtását;
- b) a tenyésztő szervezetek szakmai tevékenységét;
- c) az engedélyköteles tevékenységeket és az adatszolgáltatási kötelezettség betartását;
- d) a tenyészállat és szaporítóanyag behozatalát, illetve kivitelét;
- e) az állatok származását.

(3) A 17. § c) pontja alapján a tenyésztési hatóság felülvizsgálja

- a) az engedélyek lejártakor az engedélyhez kötött tevékenységet;
- b) az elismerés lejártakor az elismert szervezetet, fajtát, hibridet és keresztezési programot;
- c) a külföldi teljesítményvizsgálati adatokat.

(4) A 17. § e) pontja alapján a tenyésztési hatóság hitelesíti

- a) a törzskönyvet;
- b) a tenyésztési főkönyvet;
- c) a nem általa végzett teljesítményvizsgálatok eredményét;
- d) az embrióátültető állomás nyilvántartását;
- e) a tenyésztési adatot.

Az elismert tenyésztő szervezet feladatai

19. § (1) Az elismert tenyésztő szervezet - e törvény alapján - az állattenyésztés szervezési feladatainak keretében

- a) tenyésztési programot hajt végre;
- b) törzskönyvezést végez;
- c) megbízás alapján teljesítményt vizsgál vagy vizsgálta.

(2) Az elismert tenyésztő egyesületek (szövetségek) által létrehozott szövetség az állattenyésztés szervezési feladatainak keretében

a) hozzájárul a több állatfajt, fajtát érintő kiállítás és árverés rendezéséhez, és közreműködik azok lebonyolításában;

b) összehangolja az egyes elismert tenyésztő egyesület (szövetség) közös tevékenységét, igény esetén irányítja és végzi azok tevékenységét, továbbá kezeli a közös pénzügyi alapokat;

c) képviseli a magyar állattenyésztést hazai és a nemzetközi fórumokon;

d) ellátja a minisztérium által - meghatározott feltételekkel - ráruházott feladatokat.

Tenyésztő szervezetkénti elismerés

20. § (1) A tenyésztéssel foglalkozó egyesület, szövetség, illetve vállalkozás tenyésztő szervezetkénti elismerésére és az elismerés visszavonására a minisztérium jogosult. Az elismerési eljárás kérelem alapján indul. Az elismerés megadása vagy megtagadása nem érinti az egyesület, szövetség külön törvény szerinti jogszerű működését.

(2) A minisztérium - a tenyésztő hatóság véleményét figyelembe véve - a tenyésztéssel foglalkozó szervezetet tenyésztőként elismeri, ha

a) a benyújtott tenyésztési program megfelel az állati termék termelés - 1. §-ban foglalt - követelményeinek és az elfogadott nemzetközi előírásoknak;

b) a szervezet fajtaelismerésben részesített vagy arra bejelentett fajtát, hibridet tenyészt, illetve keresztezési programot valósít meg;

c) a tenyésztési program megvalósításához megfelelő létszámú állatállomány; valamint

d) a szakszerű tenyésztői munkához szükséges szakember, a 25. §-ban meghatározott tenyésztésvezető és felszerelés rendelkezésre áll;

e) a tenyészállatokat egyedenként, a 8. §-ban foglaltak szerint tartósan úgy jelölik meg, vagy a kisállatfajok meghatározott körénél úgy írják le, hogy azonosságuk megállapítható;

f) a törzskönyvet vagy tenyésztési főkönyvet a tenyésztési program előírásainak megfelelően vezetik.

21. § (1) Az elismerés a tenyésztési célra, a tenyésztési programra, valamint a szakmai és térbeni tevékenységi területre, a törzskönyvi, illetve a tenyésztési főkönyvi szabályzatra, fajtafenntartásra vonatkozik és ezek végrehajtására jogosít.

(2) A minisztérium meghatározott időtartamra a feltételek teljesítésére ideiglenes elismerést adhat a tenyésztő szervezet részére, ha a 20. § (2) bekezdés c) pontjában foglalt feltételnek csak részben felel meg.

(3) Fajták, keresztezési programok, hibridek esetében elismerés csak egy tenyésztő szervezet részére adható ki, függetlenül attól, hogy a fajta egységes cél és program szerinti nemesítése és törzskönyvezése több részszerzetben valósul meg. Ilyen esetben az elismert tenyésztő szervezet felel az egyes tagszervezetek tevékenységének egyenértékűségéért.

(4) Nyilvántartott tenyésztővel nem rendelkező, úgynevezett világfajta esetén az elismerés csak egyesület vagy szövetség részére adható meg.

(5) Több szervezet azonos tárgyú kérelme esetén a minisztérium az elismerést a szervezet által fenntartani kívánt állatlétszám és a tenyésztési program figyelembevételével adja meg.

(6) hatálytalan

(7) Az elismert tenyésztő egyesületek, szövetségek kötelesek törzskönyvezni, a teljesítményvizsgálatokat elvégeztetni, valamint származási igazolással ellátni mindazoknak a tenyésztőknek az állatait, akik azt kérik, ha az állatok a tenyésztő szervezet jogosítványában szereplő fajták, és a törzskönyvezésnek szakmai akadályuk nincs.

(8) A törzskönyv és a tenyésztési főkönyv olyan közokirat, amely nem selejtezhető.

22. § (1) Az elismerés - évenként kötelező hatósági felülvizsgálat eredményétől függően - visszavonásig szól.

(2) Elismeréskor a tenyésztési hatóság a szervezetet és annak tenyésztéseit önálló tenyészetazonosítóval látja el.

(3) Az elismert tenyésztő szervezetek listáját a minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni.

23. § (1) A minisztérium az előírásoknak meg nem felelő működés esetén a tenyésztő szervezet elismerését a feltételek teljesítéséig felfüggeszti.

(2) A minisztérium az elismerést a tenyésztési hatóság javaslata alapján visszavonja

a) az elismert tenyésztő szervezet megszűnése;

b) a 20. § (2) bekezdésében írt feltételek be nem tartása;

c) a hivatalos előírásoknak meg nem felelő adatgyűjtés és valótlan adatközlés elleni alapos bejelentés, észrevétel esetén.

(3) Az elismert tenyésztő egyesület vagy szövetség jogutód nélküli megszűnése esetén vagy az elismerés visszavonásakor a nyilvántartásra és törzskönyvezésre vonatkozó dokumentumokat át kell adni a tenyésztési hatóságnak.

24. § (1) Az elismert tenyésztő szervezet vezetője köteles a működés feltételeinek változásait a tenyésztési hatósággal haladéktalanul közölni.

(2) A 20. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek változása a minisztérium jóváhagyását igényli.

25. § (1) A tenyésztő egyesületben, illetve szövetségben a kialakított és elismert tenyésztési program végrehajtását tenyésztésvezető foglalkoztatásával kell biztosítani.

(2) Nem lehet tenyésztésvezető, akinek egyéb tevékenysége vagy más szervezetben betöltött tisztsége a tenyésztésvezetői megbízatással összeférhetetlen. Összeférhetetlennek kell tekinteni különösen azt, akinek tenyésztésvezetőként történő alkalmazása gazdasági monopolhelyzet kialakulását segítheti elő.

(3) hatálytalan

Fajtaelismerés

26. § (1) A fajtaelismerés az az eljárás, melynek során megállapítják, hogy az adott fajta, hibrid, keresztezési program tenyészállatai milyen tulajdonságokkal rendelkeznek és ki jogosult azok forgalmazására. A fajtát, hibridet, keresztezési programot a minisztérium ismeri el.

(2) Adott fajta, hibrid, keresztezési program tenyészállatait csak elismert tenyésztő szervezet és csak fajtaelismerés alapján vagy a fajtaelismerés iránti elfogadott kérelem alapján meghatározott feltételekkel tenyésztheti, illetve forgalmazhatja.

(3) A fajtaelismerést annak a tenyésztéssel foglalkozó szervezetnek kell kérnie, amely

a) Magyarországon még el nem ismert állatfajt, -fajta vagy hibridet kíván tenyésztésbe vonni, hibridprogramot kíván végrehajtani;

b) saját tenyésztési program alapján, saját tenyészanyaggal olyan fajta kíván tenyészteni vagy előállítani, amely valamely meghatározott termelési tulajdonságával eltérést mutat az elismert állatok csoportjából vagy valamely tulajdonsága alapján más állatcsoportoktól jól elhatárolható;

c) nemesítővel rendelkező fajta esetén kizárólagos jogot szerzett a nemesítőtől valamely külföldi védett fajta, keresztezési program vagy hibrid esetében a hazai forgalmazásra.

(4) Nem lehet önálló fajtaelismerést kérni az elismert tenyésztő szervezet keretében fenntartott, tenyésztett állatfajta, hibrid, keresztezési program részcsoportjára, kivéve, ha ehhez az érintett elismert tenyésztő szervezet hozzájárul.

27. § (1) A fajtaelismeréshez szükséges vizsgálatokat - külön jogszabályban meghatározott díj ellenében - a tenyésztési hatóság végzi.

(2) A fajtaelismerés iránti kérelem alapján a tenyésztési hatóság vizsgálja az elismerésre való jogosultságot, továbbá a bejelentett állatfajta, keresztezési program, hibrid gazdasági értéket befolyásoló tulajdonságait.

(3) Az (1) bekezdés szerint díjfizetéshez jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel állami támogatás adható.

28. § (1) A bejelentő a kérelem elfogadásától az elismerés közzétételéig ideiglenes forgalmazási engedélyt kap, amely meghatározott időtartamra és - jogszabályban meghatározott - állatlétszámra vonatkozik.

(2) A fajta elismerését, valamint évente az elismert fajták jegyzékét a minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni.

29. § A fajta, hibrid gazdaságilag fontos tulajdonságainak alakulását a mintavétel szabályai alapján, valamint a keresztezési programot a tenyésztési hatóság, meghatározott időközönként ellenőrzi.

IV. Fejezet

ENGEDÉLYKÖTELES TEVÉKENYSÉGEK

30. § (1) A 18. § (1) bekezdése szerint kiadott engedély meghatározott tevékenységi körre és határozott időre vonatkozik. Az adott tevékenységi kör, illetve a feltételek megváltozása esetén engedélymódosítást kell kérni. A határozott idő letelte után az engedély megújítható.

(2) A 18. § (1) bekezdése szerinti engedéllyel rendelkezőket a minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni.

(3) Az engedélytől és a szakmai hozzájárulástól eltérő tevékenység folytatása esetén a 18. § (1) bekezdése szerinti engedélyt és a 41. § (1) bekezdése szerinti szakmai hozzájárulást fel kell függeszteni, vagy vissza kell vonni.

(4) A 18. § (1) bekezdése szerinti, engedélyezett tevékenységet végzők kötelesek a tevékenységükkel összefüggő - jogszabályban meghatározott - szakmai adatokat a tenyésztési hatóság rendelkezésére bocsátani.

Mesterséges termékenyítő állomás üzemeltetése

31. § (1) A mesterséges termékenyítő állomás üzemeltetésére vonatkozó - a 18. § (1) bekezdés a) pontja szerinti - engedélyt a tenyésztési hatóság megadja, ha

a) az rendelkezik a - jogszabályok által előírt - személyi és egyéb feltételekkel;

b) annak apaállat-állománya tenyésztési, tenyésztéshigiéniai, állategészségügyi szempontból megfelel a jogszabályi előírásoknak.

(2) A tenyésztési hatóság meghatározott időszakra ideiglenes üzemeltetési engedélyt adhat ki.

32. § Aki mesterséges termékenyítő állomást üzemeltet,

a) spermát kizárólag mesterséges termékenyítési engedéllyel ellátott apaállattól forgalmazhat;

b) saját szakemberével szaporítóanyag-levételt végeztet és mesterséges termékenyítést végeztethet;

c) a sperma tárolása és forgalmazása során írásban rögzítenie kell a szaporítóanyag eredetéről, termeléséről, feldolgozásáról, felhasználásáról, minőségellenőrzéséről készített adatokat.

33. § Mesterséges termékenyítést szolgáltatásként jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkező és nyilvántartásba vett szakember végezhet.

Apaállat felhasználása szaporítóanyag-előállításra

34. § (1) Apaállattól sperma csak akkor értékesíthető, ha az apaállatra - a 18. § (1) bekezdésének b) pontja alapján - mesterséges termékenyítési engedélyt adtak ki.

(2) A mesterséges termékenyítési engedélyt a tenyésztési hatóság - a mesterséges termékenyítő állomás kérelmére, az elismert tenyésztő szervezet javaslata alapján - akkor adja ki, ha a spermát adó apaállat

a) tenyészértéke eléri a 9. § (3) bekezdése alapján nyilvánosságra hozott, meghatározott teljesítményszintet, vagy a tenyészállatot teljesítményvizsgálatra jelölték ki;

b) megfelel az állategészségügyi, valamint tenyésztéshigiéniai és szaporodásbiológiai előírásoknak.

35. § Az állattartó a tulajdonában vagy gondozásában lévő állatok mesterséges termékenyítéséhez csak mesterséges termékenyítési engedéllyel ellátott apaállattól származó spermát használhat fel.

Embrióátültető állomás üzemeltetése

36. § (1) A tenyésztési hatóság az embrióátültető állomás működését engedélyezi, ha az rendelkezik a 31. § (1) bekezdésének a) pontjában írt feltételekkel.

(2) A tenyésztési hatóság meghatározott időszakra ideiglenes üzemeltetési engedélyt adhat ki.

37. § (1) Aki embrióátültető állomást üzemeltet, annak a petesejtek és embriók eredetéről, származásáról, kezeléséről, értékesítéséről és felhasználásáról nyilvántartást kell vezetnie.

(2) Az embrióátültető állomás köteles olyan naprakész nyilvántartást vezetni, amely a tenyésztő hatóság által hitelesíthető, és abból a petesejt, embrió származása és átültetése, a születendő ivadék megbízható azonosítása megállapítható.

38. § Petesejt- és embriónyérés, illetve átültetés, jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkező és nyilvántartásba vett szakember által végezhető.

Baromfi-, és halkeltető állomás, valamint méhanyanevelő telep üzemeltetése

39. § A tenyésztési hatóság a baromfi- és halkeltető állomás, valamint a méhanyanevelő telep üzemeltetési engedélyét megadja, ha az rendelkezik a 31. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltételekkel.

40. § A baromfi- és halkeltető állomást, méhanyanevelő telepet üzemeltetőnek a tenyészanyag eredetéről, származásáról, értékesítéséről és felhasználásáról jogszabályban előírt igazolással kell rendelkeznie és ezekről nyilvántartást kell vezetnie; az utódok származását értékesítéskor igazolnia kell.

Tenyészállat, illetve szaporítóanyag behozatala, kivitele

41. § Tenyészállat, illetve szaporítóanyag behozatala a beszállítást megelőző tizenöt napon belül a tenyésztési hatósághoz történt bejelentés és a külön jogszabályban meghatározott egyéb feltételek megtartásával végezhető, ha

a) a tenyészállat vagy a szaporítóanyagot adó állat és annak szülei a származási ország hivatalos nyilvántartásában szerepelnek, és azok tenyészértékét is meghatározták, illetve hiteles származási igazolással rendelkeznek;

b) a tenyészállat vagy szaporítóanyag megfelel az adott fajta elismert tenyésztő szervezete tenyésztési programjában előírt feltételeknek, az ezek felhasználásával előállított utódok hazai törzskönyvezésének feltételei biztosítottak;

c) korábban már fajtaelismerésben részesített fajták esetében a fajtafenntartást szolgálja;

d) szaporítóanyag esetén - kivéve a kisállatfajok körét - az utódok származás-ellenőrzéséhez rendelkezésre áll a szaporítóanyagot termelő állat vércsoport- vagy azzal egyenértékű vizsgálatának eredménye;

e) a szaporítóanyag fizikai és biológiai, minőségi tulajdonságai a behozatali előírásoknak megfelelnek.

42. § Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a tenyészállat, illetve szaporítóanyag kiviteléhez a tenyésztési hatóság által kiadott vagy hitelesített származási igazolás, szaporítóanyag esetében minőségigazolás is szükséges.

V. Fejezet

Az állami feladatok pénzügyi fedezete

43. § (1) Az állam a költségvetésből biztosítja a 17. § *f), g), h)* pontjában, a 18. §-ban és a 16. § *d), f)* pontjában előírt feladatokhoz szükséges pénzügyi feltételeket, kivéve a 18. § (1) bekezdésében és (3) bekezdésének *a)* és *b)* pontjában írt feladatokat.

(2) A 17. § d) pontjában, 18. §-ának (1) bekezdésében, (3) bekezdésének a), b) pontjaiban és a 16. § a), b), c) és e) pontjaiban felsorolt feladatok ellátásához az állam hozzájárul.

Felügyelet, ellenőrzés

44. § A tenyésztési hatóság eljárása során - az üzem számára előírt állategészségügyi és járványvédelmi előírások betartása mellett - minden olyan helyen, ahol a törvény hatálya alá tartozó állatfajt tartanak, forgalmazznak, állati szaporítóanyagot előállítanak, tárolnak, forgalmazznak és felhasználnak:

a) ellenőrzést végezhet, vizsgálat céljára - jogszabályban meghatározott mértékben - térítésmentesen termék- és vérmintákat vehet;

- b) betekinthes tenyésztési dokumentumokba, valamint a működéssel összefüggő bizonylatokba;
- c) állatot felvezettethet;
- d) méhészet esetében kaptárt bonthat.

Állattenyésztési bírság és egyéb szankciók

45. § (1) A 4. és 5. §-ban foglaltak megszegése esetén a tenyésztési hatóság elrendeli az állatnak az állattartó költségén történő ivartalanítását, illetve a szaporítóanyag megsemmisítését és az átlagos tenyészállat forgalmi értékének legfeljebb kettőszáz, szaporítóanyag forgalmi értékének legfeljebb ötszáz százalékáig terjedő állattenyésztési bírságot szabhat ki.

(2) A tenyésztési hatóság elrendeli a 26. § (2) bekezdésében előírt feltételek hiányában felhasznált, tenyésztett, forgalmazott állat esetében, valamint a 41. §-ban leírt behozatali feltételek be nem tartása esetén az állat haszonállatként történő hasznosítását, továbbá az állat forgalmi értékének megfelelő összegű állattenyésztési bírság befizetését. A 4. § előírásainak be nem tartása esetén a szervezőt a kiállításon, az árverésen részt vevő állatok létszámának arányában, az egyes állatok értékének figyelembevételével meghatározott mértékű bírsággal kell sújtani.

(3) Az (1), (2) bekezdésben írt forgalmi értéket a tenyésztési hatóság jogosult megállapítani.

(4) Az állattenyésztési bírságot a 13. §-ban leírt tenyésztési hozzájárulás külön jogszabályban meghatározott számlájára kell befizetni; a határidőre meg nem fizetett bírság behajtására a 13. § (5) bekezdésében leírtak az irányadók.

(5) Az állattenyésztéssel kapcsolatos szabálysértési felelősségre külön jogszabály rendelkezései az irányadók.

VI. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Kivételek

46. § A földművelésügyi miniszter e törvény rendelkezései alól - amennyiben az e törvényben foglalt célokkal nem ellentétes - eltérést engedélyezhet tudományos és oktatási intézetekben végzett tudományos munkákra, továbbá az állattenyésztést fejlesztő kutatásokra és biotechnológiai fejlesztésekre.

Hatálybalépés

47. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő 90. napon lép hatályba.

(2)

47/A. § Ez a törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek, valamint azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

- a Bizottság 2002/8/EK határozata a szarvasmarhafélék fajtiszta tenyészállatainak genetikai azonosítási módszereinek meghatározásáról, valamint a 88/124/EGK és a 96/80/EK határozat módosításáról.

Átmeneti rendelkezések

48. § (1) A törvény hatálybalépése előtt érvényben lévő jogszabályok alapján megszerzett jogok, felhatalmazások, elismerések e törvény hatálybalépésétől számított egy évig érvényesek.

(2) A törvény hatálybalépésekor bármely elismert tenyésztő szervezet által vezetett, államilag hitelesített tenyésztési nyilvántartás törzskönyvnek vagy tenyésztési főkönyvnek minősül. A törvény hatálybalépése előtt ilyen tevékenységet folytató szervezetek adataikat kötelesek az újonnan elismert tenyésztő szervezet részére térítésmentesen átadni.

Felhatalmazások

49. § (1) Felhatalmazást kap

a) a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, hogy a törvény végrehajtásával kapcsolatos részletes szabályokat,

1. a tenyészállat- és szaporítóanyag-használat, -felajánlás és -értékesítés feltételeit,
2. a teljesítményvizsgálatok, tenyészértékbecslés alapelveit,
3. a tenyészállatok teljesítményeinek adatgyűjtési módját, rendjét,
4. a kisállatfajok e törvénnyel érintett meghatározott körét,
5. az apaállat-ellátás módját, feltételét és költséghozzájárulásának módját,
6. a védett őshonos fajták genetikai fenntartását és támogatási rendjét,
7. a fajtaelismerés rendjét,
8. a tenyésztő szervezetkenti elismerésnek, az elismerés felfüggesztésének és visszavonásának szabályait,
9. az állatok egységes számozási, azonosítási és nyilvántartási rendjét,
10. a mesterséges termékenyítő állomás, apaállat szaporítóanyag előállításra történő felhasználásának, embrióátültető állomás, baromfi- és halkeltető állomás, méhanyanevelő telep engedélyezésével, üzemeltetésével kapcsolatos részletes szabályokat,
11. a művi szaporító tevékenységgel összefüggő részletes szabályokat,
12. a díjfizetés ellenében végzett feladatokat és azok díjait,

13. a tenyészállat és szaporítóanyag behozatalának és kivitelének előírásait,

14. a minisztérium költségvetéséből történő támogatások igénybevételének rendjét, felhasználásának és elszámolásának részletes szabályait,
15. a szakképesítéshez kötött tevékenységeket és a képzésre vonatkozó szabályokat,
16. a tenyésztési hatóság kijelölését, feladatait, hatáskörét

17. hatálytalan

rendeletben;

b) a földművelésügyi, valamint a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter, hogy az őshonos és védett állatfajták körét együttes rendeletben

határozza meg.

(2) Felhatalmazást kap a földművelésügyi miniszter, hogy az e törvény alapján hatáskörébe utalt feladatok ellátását, jogszabályban az általa kijelölt szervre, illetve szervezetre átruházza.

(3) hatálytalan

Melléklet az 1993. évi CXIV. törvényhez

A tenyésztési hozzájárulás mértéke

A tenyésztési hozzájárulás képzési alapja	Vámtarifa osztályba sorolás				árumegnevezés	Tenyésztési hozzájárulás a nettó árbevétel %-ban
	vám- tarifa szám	köt. alszám	KN alszám	m. alszám		
Ló, szamár, lóösszvér (muli) és szamárösszvér	0101				Élő ló, szamár, lóösszvér (muli) és szamárösszvér:	0,6
		0101 10			Fajtiszta tenyészállat:	
		0101 10	10	00	Ló	
		0101 10	90	00	Más	
		0101 90			Más:	
					Ló:	
		0101 90	11	00	Vágásra	
		0101 90	19	00	Másféle	
		0101 90	30	00	Szamár	
		0101 90	90	00	Lóösszvér (muli) és szamárösszvér	
Szarvasmarhafélék	0102				Élő szarvasmarhafélék:	0,5
		0102 90			Más:	
					Háziasított fajták:	
					80 kg-ot meghaladó, de legfeljebb 160 kg tömegű:	
		0102 90	21	00	Vágásra	
					160 kg-ot meghaladó, de legfeljebb 300 kg tömegű:	
		0102 90	41	00	Vágásra	
					300 kg-ot meghaladó tömegű:	
					Üsző (még nem borjazott nőivarú)	

		0102 90	51	00	Vágásra	
					Tehén:	
		0102 90	61	00	Vágásra	
					Más:	
		0102 90	71	00	Vágásra	
		0102 90	90	00	Más	
Sertés	0103				Élő sertés:	0,4
					Más:	
		0103 91			50 kg-nál kisebb tömegű	
		0103 91	10	00	Háziasított fajták	
		0103 92			Legalább 50 kg tömegű	
					Háziasított fajták:	
		0103 92	11	00	Legalább egyszer ellett, legalább 160 kg tömegű kocák	
		0103 92	19	00	Másféle	
		0103 92	90	00	Más	
Juh és kecske	0104				Élő juh és kecske:	0,6
		0104 10			Juh:	
					Más:	
		0104 10	30	00	Bárány (1 éves korig)	
		0104 10	80	00	Más	
		0104 20			Kecske:	
		0104 20	90	00	Más	
Prémes állat és méh	0106				Más élő állat:	0,6
		0106 90	00		Más:	
		0106 90	00	01	Tenyészállat, kísérleti és állatkerti állat, növényvédelmi célú állati szervezet és természetes beporzó rovarok	
		0106 90	00	99	Egyéb	
Nyers, teljes tehén-, kecske-, juhtej	0401				Tej és tejszín nem sűrítve, cukor vagy más édesítő anyag hozzáadása nélkül:	0,5
Természetes méz	0409	0409 00	00	00	Természetes méz	0,5
Lóverseny totalizátor forgalma						a forgalom 0,6%-a